

ANTALYA'DA FUARLAR, FESTİVALLER VE YAYLA ŞENLİKLERİNİN ALTERNATİF TURİZMİN GELİŞMESİNDEKİ ROLÜ

THE ROLE OF FAIRS, FEASTS AND PLATEAU FAIRS IN THE DEVELOPMENT OF ALTERNATIVE TOURISM CHOICES

Cemali SARI¹

ÖZ

Fuarlar, festivaller ve şenlikler, malların ve hizmetlerin tanıtılması için yapılan ve bir takım sosyal ve kültürel faaliyetleri içeren düzenlemelerdir. Bu tür organizasyonların özgün niteliklerinden birisi; turizm amaçlı yer değiştirmelere neden olmasıdır.

Antalya'da, fuarlar, festivaller ve yayla şenliklerin turizme katkılarının önemini kavrayan yerel yönetimler, organizasyonları etkin bir şekilde desteklemeye ve fuarlar, festivaller ve yayla şenlikleri hakkında önerilerde bulunmaya başlamışlardır.

Yetiştirilen bir ürünün tanıtımını amaçlayan ve ekonomik kaygılar taşıyan festivaller yanında, tamamen kültürü tanıtmaya yönelik şenlikler de (Altın Portakal Film Festivali, Kemer Festivali, Kumluca Deve Güreşleri Festivali, Finike Festivali, Uluslararası Kaş Likya Festivali, Elmalı Yeşil Yayla Güreşleri, Abdal Musa Şenlikleri, Barış Suyu Kültür ve Turizm Manavgat Festivali, vb.) İl'de geniş ölçüde yaygınlık gösterir.

Araştırma sahasını Antalya ilinin oluşturduğu bu çalışmanın başlıca amacı, İl'in turizm çeşitlendirilmesinde fuarlar, festivaller ve geleneksel yayla şenliklerinin öneminin ortaya konulması ile alternatif turizm kapsamı içerisinde algılanan bu etkinliklerin özelliklerinin belirlenmesidir.

Anahtar sözcükler: *Alternatif turizm, fuarlar, festivaller, yayla şenlikleri, Antalya*

ABSTRACT

Fairs and feasts are social and cultural organization arranged to advertise goods and services. One of the peculiarities of such organizations is to cause movements for touristic purposes.

Private and public companies in Antalya organize cultural, sportive, and artistic activities to activate tourism season. Local governments who grasp the meaning of fairs, festivals, plateau fairs and their contribution to economy have supported and organized touristic, cultural, artistic, and lots of various fairs and festivals.

¹ Doç.Dr., Akdeniz Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü Bölgesel Coğrafya ABD, csari@akdeniz.edu.tr

In addition to festivals with a commercial goal, there are cultural festivals (Golden Orange Film Festival, Kemer Festival, Kumluca Camel Wrestling Festival, Finike Festival, International Kaş Likya Festival, Elmalı Green Plateau Festivals, Abdal Musa Festivals, Peace Water Culture and Tourism Festivals etc.)

With its focus on Antalya, this study aims to underline the importance of fairs, festivals, and plateau fairs to highlight the peculiarities of those activities in terms of alternative tourism.

Keywords: *Alternative tourism, fairs, festivals, plateau festivals, Antalya*

1. GİRİŞ

Birçok turistik yörede, fuarlar, festivaller ve yayla şenlikleri gibi etkinlikler turizmi canlandırmak, turizm gelirlerini arttırmak, yörede canlılığı sağlamak, turizmi çeşitlendirmek, turizm talebinin ülke içindeki farklı bölgelere dağılımını sağlamak, bölgeye medyanın ilgisini çekmek ve bölgesel imajı oluşturmak amacıyla için kullanılmaktadır (Yüncü ve Kozak, 2008: 220).

Fuarlar, festivaller ve şenlikler, malların ve hizmetlerin tanıtılması için yapılan ve bir takım sosyal ve kültürel faaliyetleri içeren düzenlemelerdir. Bu tür organizasyonların özgün niteliklerinden birisi; turizm amaçlı yer değiştirmelere neden olmasıdır. Bu organizasyonlar turizmin temel unsurlarındandır (Yıldırım ve Teberler, 2006:859). Bu etkinliklerin, genelde ülkemizde henüz kapsamı dar ve mahalli ya da bölgesel organizasyonlar olsalar da, bir bütün olarak ele alındıklarında, önemi gittikçe artan bir turizm atraksiyonu oluşturmalarıdır.

Araştırma sahası Antalya’da, fuarlar, festivaller ve yayla şenliklerin turizme katkılarının önemini kavrayan yerel yönetimler, organizasyonları etkin bir şekilde desteklemeye ve fuarlar, festivaller ve yayla şenlikleri hakkında önerilerde bulunmaya başlamışlardır. Bu doğrultuda İlde turizm, kültür ve sanat, çeşitli ve çok sayıda fuarlar, festivaller ve şenliklerle desteklenmekte, bu amaçla önemli birçok organizasyon uygulamaya konulmaktadır.

Yetiştirilen bir ürünün tanıtımını amaçlayan ve ekonomik kaygılar taşıyan festivaller (İbradi Üzüm Festivali, Çığlık Nar Festivali, Uluslararası Hasyurt Tarım Fuarı vb.) yanında, tamamen kültüri tanıtıma yönelik şenlikler de (Altın Portakal Film Festivali, Uluslararası Antalya Kum Heykel Festivali, Kumluca Tarım ve Seracılık Şenlikleri, Finike Festivali, Uluslararası Kaş Likya Kültür ve Sanat Festivali, Elmalı Tarihi Yeşilyayla Güreşleri, Geleneksel Abdal Musa Sultan’ı Anma Törenleri, Manavgat Uluslararası Barış Suyu Kültür ve Turizm Festivali vb.) İl’de geniş ölçüde yaygınlık gösterir (Tablo 1).

1.1. Araştırmanın Amacı

Araştırma sahasını Antalya ilinin oluşturduğu bu çalışmanın başlıca amacı, İl’in turizm çeşitlendirilmesinde fuarlar, festivaller ve geleneksel yayla şenliklerinin öneminin ortaya konulması ile alternatif turizm kapsamı içerisinde algılanan bu etkinliklerin özelliklerinin belirlenmesidir. Ayrıca bu turizm olgusunun gelişmesi ile ortaya çıkabilecek sorunlara dikkat çekmek ve karşılaşılabilecek sorunlara (özellikle yayla şenlikleri) çözüm önerileri getirmektedir.

1.2. Araştırmanın Önemi

Her geçen gün sayıları artarak, çok çeşitli amaçlarla, gerek ulusal/uluslar arası gerekse yerel boyutlu festivaller, fuarlar ve şenlikleri yapılmaktadır. Türkiye’de bu etkinliklerin en fazla düzenlendiği

yerlerden biri de araştırma sahası Antalya ilidir. Sahada sayıları artan etkinlik alanları önemli sayılabilecek bir nüfus kitlesini kendisine çekebilme ve kabiliyetleri oranının yıllarca devam edelmektedirler. Dolayısıyla bu yönü düşünüldüğünde bu organizasyonların iç turizmi teşvik edici özelliği de olabilmektedir.

Bu çalışma Antalya'da turizm çeşitlendirilmesinde fuarlar, festivaller ve geleneksel yayla şenliklerinin² önemini ortaya koyması yanı sıra, bu tür organizasyonları mekânda ve zamanda dağılımını incelemesi ve katılımcıların etkinliklere dair görüşlerinin belirlenmesi bakımından literatüre farklı bir bakış açısı sunmaktadır.

1.3. Araştırmanın Kapsamı

Bu çalışma Antalya ilinde 2014 ve 2015 yılında yapılan fuarlar, festivaller ve geleneksel yayla şenlikleri içinden seçilen 12.Beydağları İmecik Yayla Şenliği (20-22 Haziran 2014), 19. Feslikan Yayla Şenlikleri (02-03 Ağustos 2014) ve 16. Kumluca Tarım ve Seracılık Şenlikleri (25 Nisan-03 Mayıs 2015) kapsamaktadır.

1.4. Araştırmanın Materyal ve Metodu

Öncelikle sahanın süreklilik kazanan, devamlılığı olan fuarlar, festivaller ve geleneksel yayla şenliklerinin isimleri belirlenmiştir. Bu etkinliklerin saha geneline dağılışı çıkarılmış, sonrasında hangi tarihlerde organize edildikleri tespit edilmiştir. Sahada yapılan fuarlar, festivaller ve yayla şenliklerinin etkinlik programları (konferanslar, konserler, müzik, dans, tiyatro, yarışmalar, yağlı pehlivan güreşleri, deve güreşleri) incelenmiştir. Yerel örgütler ve organizasyon yetkilileri yapılan yüzyüze görüşmelerle katılımcı sayıları hakkında bilgiler toplanmıştır. Tüm bu aşamalardan sonra 12. Beydağları İmecik Yayla Şenliği (20-22 Haziran 2014), 19. Feslikan Yayla Şenlikleri (02-03 Ağustos 2014) ve 16. Kumluca Tarım ve Seracılık Şenliklerinde araştırma yapılmasına karar verilmiştir. Araştırma için belirlenen etkinlik alanlarının coğrafi özellikleri gözden geçirilerek katılımcıların cevaplandırılması için aşağıda verilen yarı yapılandırılmış görüşme soruları hazırlanmıştır.

Yarı yapılandırılmış görüşme soruları

- 1.Nerede ikamet ediyorsunuz?
- 2.Kaç yaşındasınız?
- 3.Mesleğiniz nedir?
- 4.Bu tür etkinliklere ne sıklıkla katılırsınız?
- 5.Bu tür etkinliklere katılma sebebiniz biraz sonra size sıralayacaklarımdan hangileridir?
  - a)Ticaret b)Vakit geçirme c)Eğlence d)Ziyaret e)Çevre edinme
- 6.Etkinliklerde kaç gün geçiriyorsunuz?
- 7.Burada nerelerde konaklıyorsunuz?

---

² Yayla şenlikleri, çeşitli yaylalarda yöre insanının katılımı ile yılda bir kez olsun toplanıp, çeşitli oyunların oynandığı, yarışma ve spor karşılaşmalarının düzenlendiği, eğlenme ve dinlenmeye yönelik gelenekselleşmiş açık hava eğlenceleridir (Zaman, 2001:202).

- 8.Burada konaklamama sebebinizi öğrenebilir miyiz?
- 9.Başka hangi tür organizasyonlara katılıyorsunuz?
- 10.Bu tür organizasyonlarda yer alan hangi etkinlikler ilginizi çekiyor?
- 11.Bu tür etkinliklerin sürekli olmasını ister misiniz?
- 12.Bu tür organizasyonlarda görev alıyor musunuz?
- 13.Bu tür organizasyonlarda görev almak ister misiniz?
- 14.Bu organizasyonda başka neler olmasını isterdiniz/neleri eksik buldunuz?
- 15.Böyle bir etkinliğe tekrar gelmek ister misiniz?

Bu sorular 12.Beydağları İmecik Yayla Şenliği (20-22 Haziran 2014), 19. Feslikan Yayla Şenlikleri (02-03 Ağustos 2014) ve Tarım ve Seracılık Şenlikleri (25 Nisan-03 Mayıs 2015) organizasyon alanındaki rastsal olarak belirlenen 52 katılımcıya sözlü olarak yöneltildi. Sorulara cevap vermeyi kabul eden katılımcılar görüşmenin kayıt edileceği konusunda bilgilendirildi ve katılımcıların verdiği cevaplar ses kayıt cihazı ile kayıt edildi. Elde edilen veriler kayıtlardan çözümlenerek yazıya döküldü ve çözümlenen veriler nitel araştırma yöntemlerinde kullanılan içerik analizi tekniği incelendi. Elde edilen bulgular yüzde ve frekans olarak raporlaştırıldı. Raporlaştırılan bulgular bir başka uzman tarafından görüş alınarak verilerin güvenilirlik ve geçerliliği sağlanmaya çalışıldı. Uzman görüşü sonucunda bir takım veri analizden çıkarıldı ya da yeniden gözden geçirilerek bulgulara eklendi.

Tablo:1.1. Araştırma Sahasında Düzenlenen Fuarlar, Festivaller ve Yayla Şenlikleri (2015)

ETKİNLİĞİN ADI	YERİ	TARİHİ
Antalya Piyano Festivali	Antalya-Merkez	Kasım
Antalya Altın Portakal Film Festivali	Antalya-Merkez	Ekim
Konyaaltı Karnavalı ve Yaz Şenlikleri	Merkez-Konyaaltı	2-3 Ağustos
Feslikan Yayla Şenlikleri	Merkez-Konyaaltı	Ağustos- İlk Haftası
Dağbeli Festivali	Merkez – Dağbeli Beldesi	Ağustos-Son Haftası
Çığlık Nar Festivali	Merkez - Çığlık Beldesi	20 Eylül
Antalya Dragon Festivali	Antalya-Merkez	5-6 Kasım
Uluslararası Antalya Kum Heykel Festivali	Antalya-Merkez	
Uluslararası Antalya Yörük Festivali	Antalya-Merkez	10 Mayıs
Kepez Yağlı Pehlivan Güreşi	Antalya-Merkez	Nisan - Son Haftası
Yaz Festivali	Akseki	Ağustos-2. Haftası
Dayanışma Şenliği	Akseki - Emiraşıklar Köyü	Temmuz-Son Haftası
Başak Festivali	Akseki -Salihler Köyü	Ağustos-2. Haftası
Kervan Festivali	Akseki -Ceceler Köyü	Ağustos
Kardelen Festivali	Akseki - Çimi Köyü	Ağustos- İlk Haftası
Ayran Festivali	Akseki - Cevizli Beldesi	Ağustos- İlk Haftası
Bal Festivali	Akseki-Kuyucak	Ağustos- İlk Haftası
Alanya Turizm ve Sanat Şenliği	Alanya	26–29 Mayıs

Gökbel Yaylası Yağlı Pehlivan Güreşleri	Alanya - Kestel	Temmuz
Hıdrellez Şenlikleri	Demre	05-06 Mayıs
Karabibik Bahar Şenlikleri	Demre	25 Mayıs-15 Haziran
Tarihi Yeşilyayla Güreşleri	Elmalı	Eylül - İlk Haftası
Geleneksel Abdal Musa Sultan'ı Anma Törenleri	Elmalı - Tekke Köyü	24-26 Haziran
Akçay Geleneksel Elma ve Sünnet Şöleni	Elmalı - Akçay Beldesi	Ağustos-Son Haftası
Uluslararası Hasyurt Tarım Fuarı	Finike-Hasyurt Beldesi	11-14 Mayıs
Finike Festivali	Finike	26 Haziran -1 Temmuz
Gazipaşa Atatürk'ü Anma ve Çekirdeksiz Nar Festivali	Gazipaşa	21 Ekim
Tarım Fuarı	Gazipaşa	Nisan Son -Mayıs İlk Haftası (Tek yıllarda)
Yayla Şenliği	Gazipaşa - Gökkuzluk Yaylası	Temmuz-Son Haftası (Çiftli yıllarda)
Kardelen Festivali	İbradı - Sülek Yaylası	Nisan - İlk Haftası
Üzüm Ve Balık Festivali	İbradı - Üzümdere Köyü	Ağustos-2. Haftası
Altınbeşik Mağarası Kültür ve Turizm Festivali	İbradı - Ürünlü Köyü	Ağustos-Son Haftası
Ormana Üzüm Festivali	İbradı - Ormana Beldesi	1-2-3- Eylül
İbradı Üzüm Festivali	İbradı	Eylül - İlk Haftası
Kaş Likya Kültür ve Sanat Festivali	Kaş	1-4 Eylül
Kemer Karnavalı	Kemer	Haziran
Kemer Yayla Şenlikleri ve Sünnet Şöleni	Kemer - Ovacık Köyü	Ağustos-İlk Haftası
Çamyuva Yağlı Pehlivan Güreşi	Kemer-Çamyuva Beldesi	Mayıs - Son Haftası
Bozova Keşkek Şöleni	Korkuteli - Bozova Beldesi	Haziran
Şehzade Korkut Şenlikleri ve Mantar Festivali	Korkuteli	Ağustos-Son Haftası
Beydağları İmecik Yayla Şenliği	Korkuteli	20-22 Haziran
Tarım ve Seracılık Şenlikleri (Konferanslar-Konserler-Müzik-Dans-Tiyatro-Yağlı Pehlivan Güreşleri, Deve Güreşleri)	Kumluca	23- 29 Nisan
Side Uluslararası Çocuk Şenliği	Manavgat - Side	1-5 Haziran
Belenobası Karpuz Festivali	Manavgat - Belenobası Köyü	Haziran - 2. haftası
Manavgat Uluslararası Barış Suyu Kültür ve Turizm Festivali	Manavgat	Ağustos-Son Haftası
Side Uluslararası Kültür ve Sanat Festivali	Manavgat - Side	1-5 Eylül
Geleneksel Sülek Köyü Güreş Festivali	Manavgat	3 Ağustos
Uluslararası Aspendos Opera ve Bale Festivali	Serik/Belkıs	14 Haziran

Kaynak: Antalya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2015

Ayrıca sahanın birçok köy, kasaba ve şehrinde ihtiyaca binaen (cami, hastane, okul, yol vs yaptırılmasına katkı sağlamak için) şenlikler (yağlı pehlivan güreşleri, deve güreşleri, Yörük göçü) düzenlenebilmekte ancak bunlar tek seferlik olmaları sebebiyle geleneksel bir özellik kazanmamaktadır.

2. BULGULAR VE ANALİZ

2.1.Nerede ikamet ediyorsunuz? Sorusuna katılanların %78.8'i (41kişi) şehir yerleşmelerinde (bunlardan 7'si il dışından olmak üzere), %21.2'si (11 kişi) ise kırsal yerleşmelerde oturdukları cevabını vermiştir.

Tablo 2.1: Nerede ikamet ediyorsunuz?

Yer	Frekans	Yüzde
Şehir	41	78,8
Kır	11	21,2
Toplam	52	100,0

Bu durum yerleşim yerlerinin nüfusları dikkate alındığında etkinliklerin sahanın her kesiminden büyük bir katılımı ile gerçekleştirildiğini göstermektedir. Bu tür organizasyonun araştırma sahasının mekânsal dağılımındaki durumla da yakından ilgilidir. Yapılan araştırmada araştırma sahasının neredeyse tamamında en az bir ve birden fazla sayıda fuar, festival veya yayla şenliği düzenlendiği tespit edilmiştir. Özellikle yayla şenlikleri, yüzyıllardan beri devam eden açık hava eğlenceleridir (Zaman, 2001:208). Aynı zamanda tarihsel akışta yöre nüfusunun yaşantısında bir pazar yeridir. Pazar, Yörükler için çok önemlidir. Pazarda alış veriş yapmanın yanı sıra, diğer Yörük obalarından gelen eşlerini, dostlarını, yakınlarını görürler (Bakırcı, 1999:376). Diğer bir deyişle eskiden beri buraları eğlence, ticaret ve aynı zamanda birer sosyalleşme alanları olagelmıştır. Dolayısıyla kırsal kesimden katılımın coğrafi yakınlıkla bir bağlantısı, şehir yerleşmelerinden hatta il dışından katılımların oldukça fazla olmasını ise maddi imkânların elverişliliği yanında geçmişe, geleneklere ve mekâna duyulan özlemle ilişkilendirilebilir. Zaten katılımcılar, ister yakın, ister uzak çevreden gelsinler buldukları mekânı, burada gerçekleştirilen etkinlikleri geçmişlerinin yaşatılması yani hafızalarının tazelenmesi olarak görmektedirler. Kıyı yerleşmelerinden etkinliklere (özellikle yayla şenlikleri ve festivallerine) katılımların diğer bir amacı da yaz sıcaklarının bunaltıcı etkisinden bir nebze olsun kurtulmak için olabilmektedir.

2.2.Kaç yaşındasınız? Sorusuna katılanların %3.8'i (2 kişi) 20-25, %26.9'u (14 kişi) 25-30, %9.6'sı (5 kişi) 30-35, %30.8'i (16 kişi) 35-40, %13.5'i (7 kişi) 40-45, %3.8'i (2 kişi) 45-50 yaş aralığında, %11.5 (6 kişi) 50+ yaş üstünde olduğu cevabı alınmıştır.

Tablo 2.2: Kaç yaşındasınız?

Yaş	Frekans	Yüzde
20-25	2	3,8
25-30	14	26,9
30-35	5	9,6
35-40	16	30,8

40-45	7	13,5
45-50	2	3,8
50+	6	11,5
Toplam	52	100,0

Bu durum bu tür etkinliklerin halkta büyük bir karşılığı olduğu ve her yaş grubunu cezp edebildiğini göstermesi açısından anlamlı bulunmuştur. Zaten son dönemlerde fuar, festival ve yayla şenliklerinin sürekliliğe dönüşmesi yani gelenekselleşmesi bu yoğun ilginin bir sonucu olsa gerektir ki bu talebin farkına varan yerel yönetimler bu tür organizasyonların düzenlenmesi hususunda oldukça istekli davranmaktadırlar.

2.3.Mesleğiniz nedir? Sorusuna katılanların %51.9'u (şehir yerleşmelerinden katılanların 16 kişi (%30.8'i) de, kırsal yerleşmelerden katılanların 11 kişi (%21.1) olmak üzere toplam 27 kişi) çiftçi cevabını vermiştir. Kırsal kesimden katılanların tamamı çiftçilikle uğraşmaktadır. Katılanların %19.2'si (10 kişi) esnaf, %9.6'sı (5 kişi) şoför, %7.7'si (4 kişi) öğretmen, %3.8'i (2 kişi) doktor, %3.8'i (2 kişi) emekli, %1.9'u (1 kişi) ev hanımı, %1.9'u (1 kişi) serbest meslek cevabını vermişlerdir.

Tablo 2.3: Mesleğiniz nedir?

Meslek	Frekans	Yüzde
Çiftçi	27	51,9
Esnaf	10	19,2
Şoför	5	9,6
Öğretmen	4	7,7
Doktor	2	3,8
Emekli	2	3,8
Ev Hanımı	1	1,9
Serbest meslek	1	1,9
Toplam	52	100,0

Etkinliklere katılanların yarısından fazlasını çiftçilikle uğraşanlar oluşturmakla birlikte, esnaf, şoför, öğretmen, doktor, emekli, ev hanımı, serbest meslek gibi birçok meslek grubundan katılım olmaktadır. Dolayısıyla bu tür organizasyonlar farklı meslek grubundan birçok insanın ilgisini çekebilmektedir. Ayrıca çiftçilik mesleğinin önde olmasında yörenin ekonomik uğraş profili ile ilgili bir durum olduğunu söylenebilir.

2.4.Bu tür etkinliklere ne sıklıkla katılırsınız? Sorusuna bu etkinliklere katılanların %55.8'i (29 kişi) sürekli katılıyorum, %7.7'si (4 kişi) ara sıra katılıyorum, %36.5'i (19 kişi) ilk defa katılıyorum cevabını vermiştir.

Tablo 2.4: Bu tür etkinliklere ne sıklıkla katılırsınız?

	Frekans	Yüzde
Sürekli katılıyorum	29	55,8
Ara sıra katılıyorum	4	7,7
İlk defa katılıyorum	19	36,5
Toplam	52	100,0

Katılımcıların etkinliklere ne sıklıkla iştirak ettiklerine bakıldığında, sürekli olarak bu tür etkinlikleri uzak yakın demeden katılanların % 55'leri aştığı görülmektedir. Bu durumun organizasyonların devamlılığının sağlanmasında ve gelenekselleşmesinde katkısının önemli olduğu söylenebilir. İlk defa katılanların oranının %35'leri geçmesi ise özellikle dikkat çeken başka bir sonuç ki bu da yerel organizatörleri bir yenisi ve tekrarı için cesaretlendirmektedir. Her iki durum katılımcıların bu tür etkinliklerin ilgiyle takip ettiklerinin önemli göstergesidir.

2.5.Bu tür etkinliklere katılma sebebiniz biraz sonra size sıralayacaklarımdan hangileridir?

a)Ticaret b)Vakit geçirme c)Eğlence d)Ziyaret e)Çevre edinme

Sorusuna katılımcıların %59.6'sı (31 kişi) eğlence, %17.3'ü (9 kişi) ziyaret, %11.5'i (6 kişi) vakit geçirme, %7.7'si (4 kişi) ticaret, %3.8'i (2 kişi) çevre edinme cevabını vermiştir. Etkinliklerin eğlence yönünün çok etkili olduğu ve katılanları kendisine çeken ilk önemli etken olduğunu görülmektedir.

Tablo 2.5: Bu tür etkinliklere katılma sebebiniz biraz sonra size sıralayacaklarımdan hangileridir?

	Frekans	Yüzde
Ticaret	4	7,7
Vakit geçirme	6	11,5
Eğlence	31	59,6
Ziyaret	9	17,3
Çevre edinme	2	3,8
Toplam	52	100,0

Katılımcıların bu tür etkinliklere katılma sebepleri içinde ilk sırayı eğlence isteği almaktadır. Akraba, hısım, dost, tanıdık ziyareti ise eğlenceden sonra ikinci sırada gelmekte olup üçüncü sırayı ise hoş vakit geçirme isteği almaktadır. Ticaret nedeniyle etkinliklere katılma sıralamalarda sonlarda yer almaktadır. Bu durum yöre insanı başta olmak üzere etkinliklere yakın ve uzak çevreden katılanların maddi bir beklenti içinde olmaktan ziyade eğlenme, akraba, hısım, dost, tanıdık ziyareti ve hoş zaman geçirme isteğini önde tuttıklarını göstermektedir.

Foto 2.1: Şenliklerde en çok ilgiyi konserler çekmekte, Feslikan Yaylası

2.6.Etkinliklerde kaç gün geçiriyorsunuz? Sorusuna katılanların %69.2'si (36 kişi) bu etkinliklerde bir gün geçirmektedir. Katılanların % 15.4'ü (8 kişi) etkinliklerde iki gün, %5.8'i (3 kişi) ise 3 gün geçirmektedir. Üç günden fazla zaman geçiren katılımcı oranı ise % 9.6 (5 kişi)'sıdır.

Tablo 2.6: Etkinliklerde kaç gün geçiriyorsunuz?

	Frekans	Yüzde
1 Gün	36	69,2
2 Gün	8	15,4
3 Gün	3	5,8
3 + Gün	5	9,6
Toplam	52	100,0

Bu durum şu aşamada etkinliklerin henüz konaklama oluşturan faaliyet olmaktan oldukça uzak olduğunu göstermektedir. Bunun başlıca sebepleri etkinlik alanında ve yakın çevresinde dağ evi, pansiyon, motel, otel bulunmaması/ yetersiz olması, özel otomobil sahipliği, daimi konutlara ulaşım kolaylığı olarak sıralanabilir.

2.7.Burada nerelerde konaklıyorsunuz? Sorusuna katılanların %69.2'si (36 kişi) konaklamıyorum, %17.3'ü (9 kişi) akraba, hısım, dost, tanıdık, % 5.8'i (3 kişi) kendi evi, % 5.8'i (3 kişi) otel, motel, pansiyon, % 1.9'u (1 kişi) kiralık ev (O bölgede ev kiralyor her yıl) cevabını vermiştir.

Tablo 2.7: Burada nerelerde konaklıyorsunuz?

	Frekans	Yüzde
Kendi evi	3	5,8
Akraba, Hısım, Dost, Tanıdık	9	17,3
Otel, Motel, Pansiyon	3	5,8
Kiralık ev	1	1,9
Konaklamıyorum	36	69,2
Toplam	52	100,0

Katılımcılarının konaklama olarak akraba, hısım, dost, tanıdık seçmeleri bu etkinlikler yöresel boyutlu organizasyonlar olduğunu göstermekte olup diğer taraftan az da olsa konakla tesisinin olması ise katılımcılar tarafından buraların da tercih edilebildiği görülmektedir. Katılan sayısının her yeni yılda arttığı düşünülürse bu etkinliklerde katılımcıların zamanını daha çok geçirmesi için konaklama tesisi konusunda mutlaka yeni arayışlara gidilmelidir. Katılımcıların etkinliklerde geçirdiği fazla zaman ile doğru orantılı olarak yörenin ekonomisine de katkısı artacaktır.

2.8.Burada konaklamama sebebinizi öğrenebilir miyiz? Sorusuna katılanların %73.1'i (38 kişi) evlerinin çok yakın yani yakın çevrede ikamet ettikleri, %9.6'sı (5 kişi) izinlerinin az olduğu, %7.7'si (4 kişi) uygun/yeterli konaklama tesisinin olmadığı cevabını vermişlerdir. Ayrıca katılımların %5.8'inin (3 kişi) evim yok, %3.8'in (2 kişi) akraba, hısım, dost, tanıdık yok cevabı da dikkat çekmektedir.

Tablo 2.8: Burada konaklamama sebebinizi öğrenebilir miyiz?

	Frekans	Yüzde
Uygun konaklama tesisi yok	4	7,7
Akraba, Hısım, Dost, Tanıdık yok	2	3,8
Evim yok	3	5,8
Fazla izininim yok	5	9,6
Evim çok yakın	38	73,1
Toplam	52	100,0

Yöresel nitelikli organizasyonlar olması, katılımcıları aynı yöreden ve yakın köy ve kasaba ve şehirlerden gelmeleri, özel otomobil sahipliği, ulaşım kolaylığı, etkinlik yerine göre hiç/yeterli/uygun konaklama tesisinin olmaması etkinliklerde konaklama oranını düşüren önemli sebepler olarak görülebilir.

2.9.Başka bu tür organizasyonlara katılıyor musunuz? Sorusuna katılanların %94.2 Antalya'daki diğer fuar, festival ve şenliklere de katıldıkları cevabını vermiştir. Tablo 1 de isimleri verilen fuar, festival ve yayla şenliklerden birçoğunun ismini bilmektedirler. Ayrıca katılımcılar bu etkinliklere katılım tarihleri, etkinlik yeri ve içeriğine dair bilgiler aktarabilmektedirler. Sadece %5.8 ise mülakat anındaki organizasyon dışında farklı bir etkinliğe katılmadıkları cevabını vermişlerdir.

Tablo 2.9: Başka bu tür organizasyonlara katılıyor musunuz?

	Frekans	Yüzde
Katılıyorum	49	94,2
Katılmıyorum	3	5,8
Toplam	52	100,0

Katılımcıların sahada organize edilen diğer fuar, festival ve şenlikleri takip etmeleri bu tür etkinliklerin büyük bir eğlence, ziyaret ve zaman geçirme vesilesi olduğunu göstermesi bakımından önemlidir.

2.10.Bu tür organizasyonlarda yer alan hangi etkinler ilginizi çekiyor? Sorusuna katılanların % 26.9 (14 kişi) konserler, % 19.2 (10 kişi) yürük göçü, % 17.3 (9 kişi) yağlı pehlivan güreşleri, % 15.4 (8 kişi) deve güreşleri, % 11.5(6 kişi) yarışmalar, %9.6 (5 kişi) yöresel oyunlar cevabını vermiştir.

Tablo 2.10: Bu tür organizasyonlarda yer alan hangi etkinler ilginizi çekiyor?

	Frekans	Yüzde
Yarışmalar	6	11,5
Yöresel Oyunlar	5	9,6
Yörük Göçü	10	19,2
Konserler	14	26,9
Yağlı Pehlivan Güreşleri	9	17,3
Deve Güreşleri	8	15,4
Toplam	52	100,0

Organizasyonda ilk sırada ilgi toplayan etkinlik konserlerdir. Ulusal düzeyde sevdiği sanatçıları yakından görme arzusunun, onu dinleme isteği katılanların en fazla ilgisinin çeken ilk sıradaki etkinliktir. Yörük Göçü ve Yağlı Pehlivan Güreşleri organizasyonunun diğer fazla ilgi gören etkinlikleridir. Ulusal

sanatçıları görme, onları dinleme isteği konserlere ilgiyi yoğunlaştırırken, Yörük göçü gibi geleneksel kültürün yaşatılmasına ve yeni nesillere aktarılmasına araç etkinlikler de katılımcıların oldukça ilgisini çekmektedir. Nerede ise Antalya ve ilçelerinin tamamında her yıl düzenlenen Yağlı Pehlivan Güreşleri de bu organizasyonların vazgeçilmez etkinlikleri arasında yerini almaktadır.

Foto 2.2: Etkinliklerin vazgeçilmezi: Yörük göçü, Kumluca

Foto 2.3: Etkinliklerde yöresel oyunlar büyük bir beğeni ile izlenmekte, Beydağları İmecik Yaylası

2.11. Bu tür etkinliklerin sürekli olmasını ister misiniz? Sorusuna katılanların tamamı bu tür etkinliklerin sürekli olmasını isteriz cevabını vermiştir.

Tablo 2.11: Bu tür etkinliklerin sürekli olmasını ister misiniz?

	Frekans	Yüzde
Evet	52	100,0
Hayır	-	-
Fark etmez	-	-
Toplam	52	100,0

Bu durum yörede gerçekleştirilen festival, fuar ve geleneksel yayla şenliklerinin katılımcılar tarafından beğeni ile takip edildiğini ve devamının da arzulandığını göstermektedir.

2.12.Bu tür organizasyonlarda görev alıyor musunuz? Sorusuna % 94.2 (49 kişi) hayır, % 5.8 (3 kişi) evet cevabını vermiştir.

Tablo 2.12: Bu tür organizasyonlarda görev alıyor musunuz?

	Frekans	Yüzde
Evet	3	5,8
Hayır	49	94,2
Toplam	52	100,0

2.13.Bu tür organizasyonlarda görev almak ister misiniz? Sorusuna katılanların % 88.5 (46 kişi) hayır, %11.5 (6 kişi) evet cevabı vermiştir.

Tablo 2.13: Bu tür organizasyonlarda görev almak ister misiniz?

	Frekans	Yüzde
Evet	6	11,5
Hayır	46	88,5
Toplam	52	100,0

Bu durum katılımcıların daha çok eğlenmek, sosyal bir ortamda bulunma, eş, dost görme, geleneksel kültürüne sahip çıkma, koruma ve yaşatma isteğini doğrular niteliktedir. Katılımcı olarak kalmayı istemektedirler.

2.14.Bu organizasyonda neleri eksik buldunuz? Sorusuna katılanların % 34.6 (18 kişi) park alanı, %21.2 (11 kişi) ulaşım (yollar), %17.3 (9 kişi) konaklama, % 7.7 (4 kişi) yiyecek ve içecek satışları cevabını vermiştir. Etkinliklerde eksik görmeyen, yeterli bulanların oranı ise % 19.2 (10 kişi)' dir.

Tablo 2.14: Bu organizasyonda neleri eksik buldunuz?

	Frekans	Yüzde
Herhangi bir eksiklik yok	10	19,2
Ulaşım	11	21,2
Park alanı	18	34,6
Konaklama	9	17,3
Yiyecek ve içecek satışları	4	7,7
Toplam	52	100,0

Özel oto ile ulaşım, zaten düşük standartlı yollarda trafik yoğunluğu oluşturmaktadır. Otopark, yayla şenlik alanlarında çözümlenmesi gereken önemli bir sorundur. Ulaşım bir plan dâhilinde organize edilmelidir. Yiyecek ve içecek satışlarının denetim eksikliği gıda güvenliği ve fiyat açısından diğer bir sorundur. Kısa zaman aralığında aşırı kalabalık etkinlik alanının taşıma kapasitesini zorlar niteliktedir. Yöresel ürünler sergilenmesi katılımcıların istekleri arasında yer almaktadır.

2.15.Böyle bir etkinliğe tekrar gelmek ister misiniz? Sorusuna katılanların %84.6 (44 kişi) böyle bir etkinliğe tekrar gelmek isterim,%9.6 (5 kişi) belki, %5.8 (3 kişi) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 2.15: Böyle bir etkinliğe tekrar gelmek ister misiniz?

	Frekans	Yüzde
Evet	44	84,6

Belki	5	9,6
Hayır	3	5,8
Toplam	52	100,0

Bu etkinliğin bir sonrakine veya böyle etkinliklere tekrar katılacağını ifade edenlerini oranının çok yüksek olması katılımcıların memnuniyeti ve etkinlik organizasyonunun başarısını göstermektedir. Yol, park, konaklama vs sorunlar ise bu tür organizasyonlara katılımın sürekliliğinde katılımcıları kararsız bırakmış ya da olumsuz etkilemiş olabilir.

3.SONUÇ

Son dönemlerde yaylalardaki etkinlikler içerisinde en başta gelenlerinden biri de geleneksel hale dönüşmüş olan şenlikleridir. Yayla şenlikleri adı altında bu etkinlikler yaylalarının birçoğunda yıllardır sürdürülmektedir. Bu organizasyonlarda yaylaların ürünlerinin tanıtımı yapılır, yağlı pehlivan güreşleri düzenlenir, yerel ve ulusal düzeyde sanatçıların katıldığı konserler verilir, yine etkinlikler süresince Türk kültürünün zengin gelenek ve göreneklerine dair temsiller sergilenir. Bu süreçte pek çok farklı yerleşmeden gelen insanlar kaynaşır, kurulan pazardan alış-verişler yapılır ve böylece Türk kültürünün bir parçası olan yaylacılık faaliyetleri farklı amaçlarla da olsa sürdürülür. Günümüzde çoğunluğu yerel örgütlerin destekleri ile gerçekleştirilen geleneksel kültürün yaşatılması amaçlayan yayla etkinleri artarak, çok sayıda insanın katılmayı arzuladığı birer festivale dönüşmüştür. Bu noktada Antalya'da, Batı Toros yaylaları, fuar, festival ve şenlikleri ile son yıllardadır Türk örf ve adetlerinin sergilendiği en önemli mekânlar olmuştur (Sarı, 2013:251).

Çalışma kapsamında 12.Beydağları İmecik Yayla Şenliği (20-22 Haziran 2014), 19. Feslikan Yayla Şenlikleri (02-03 Ağustos 2014) ve Tarım ve Seracılık Şenlikleri (25 Nisan-03 Mayıs 2015) organizasyon alanındaki rastsal olarak belirlenen katılımcılarla yapılan yarı yapılandırılmış sözlü görüşme kayıtlarının içerik analizi yoluyla elde edilen sonuçlar aşağıda sunulmuştur.

Etkinlik katılanlarının büyük çoğunluğunun şehir yerleşmelerinde (bunlardan 7'si il dışından olmak üzere) oturdukları görülmektedir. Şehir yerleşmelerinden hatta il dışından katılımların oldukça fazla olmasının maddi imkânların elverişliliği yanında geçmişe, geleneklere ve mekâna duyulan özlemle ilişkilendirilebilir.

Etkinlik katılanlarının en fazla %30.8'i (16 kişi) 35-40 yaş aralığında olduğu ancak bunun yanında her yaş grubundan katılımın oldukça yüksek oranda olduğu görülmektedir. Bu durum bu tür etkinliklerin halkta büyük bir karşılığı olduğunu ve her yaş grubunu cezp edebildiğini göstermektedir. Zaten son dönemlerde fuar, festival ve yayla şenliklerinin sürekliliğe dönüşmesi yani gelenekselleşmesi bu yoğun ilginin bir sonucudur ki bu talebin farkına varan yerel yönetimler bu tür organizasyonların düzenlenmesi hususunda oldukça istekli davranmaktadırlar.

Etkinlik katılanlarının %51.9'u (şehir yerleşmelerinden katılanların 16 kişi (%30.8'i) de, kırsal yerleşmelerden katılanların 11 kişi (%21.1) olmak üzere toplam 27 kişi) çiftçilikle uğraşmaktadır. Etkinliklere katılanların yarısından fazlasını çiftçilikle uğraşanlar oluşturmakla birlikte, esnaf, şoför, öğretmen, doktor, emekli, ev hanımı, serbest meslek gibi birçok meslek grubundan katılım olmaktadır. Dolayısıyla bu tür organizasyonlar birçok meslek grubundan insanın ilgisini çekebilmektedir. Ayrıca

çiftçilik mesleğinin önde olmasını da yörenin ekonomik uğraş profili ile ilgili bir durum olduğunu söylenebilir.

Etkinlik katılanlarının sürekli olarak bu tür etkinlikleri uzak yakın demeden katılım oranının % 55'leri aştığı görülmektedir. Bu durumun organizasyonların devamlılığının sağlanmasında ve gelenekselleşmesinde katkısının önemli olduğu söylenebilir. İlk defa katılanların oranının %35'leri geçmesi ise özellikle dikkat çeken başka bir sonuç ki bu da yerel organizatörleri bir yenisi ve tekrarı için cesaretlendirmektedir. Her iki durum katılımcıların bu tür etkinliklerin ilgiyle takip ettiklerinin önemli göstergesidir.

Etkinlik katılanlarının bu tür etkinliklere katılma sebepleri içinde ilk sırayı eğlence (%59.6'sı 31 kişi) isteği almaktadır. Etkinliklerin eğlence yönünün çok etkili olduğu ve katılanları kendisine çeken ilk önemli etken olduğunu görülmektedir. Akraba, hısımlık, dost, tanıdık ziyareti ise eğlenceden sonra ikinci sırada gelmekte olup üçüncü sırayı ise hoş vakit geçirme isteği almaktadır. Ticaret nedeniyle etkinliklere katılma sıralamalarda sonlarda yer almaktadır. Bu durum yöre insanı başta olmak üzere etkinliklere yakın ve uzak çevreden katılanların maddi bir beklenti içinde olmaktan ziyade eğlenme, akraba, hısımlık, dost, tanıdık ziyareti ve hoş zaman geçirme isteğini önde tuttuklarını göstermektedir.

Etkinlik katılanlarının %69.2'si bu etkinliklerde bir gün geçirmektedir. Bu durum şu aşamada etkinliklerin henüz konaklama oluşturan faaliyet olmaktan oldukça uzak olduğunu göstermektedir.

Etkinlik katılanlarının %69.2'si (36 kişi) konaklama gerçekleştirmemektedir. Katılanların konaklama olarak %17.3'ü (9 kişi) akraba, hısımlık, dost, tanıdık seçmeleri bu etkinlikler yöresel boyutlu organizasyonlar olduğunu göstermekte olup diğer taraftan az da olsa konaklama tesisinin olması ise katılımcılar tarafından buraların da tercih edilebileceği görülmektedir.

Etkinlik katılanlarının konaklama yapmama sebepleri olarak ilk sırada %73.1'i (38 kişi) evlerinin çok yakın yani yakın çevrede ikamet etmeleri gelmektedir. Dolayısıyla bu durum etkinliklerin yöresel nitelikli organizasyonlar olarak kalmasını ve konaklama üretilmemesi sonucu doğurmaktadır.

Etkinlik katılanlarının %94.2'si Antalya'daki diğer fuar, festival ve şenliklere de katıldıklarını ifade etmişlerdir. Tablo 1 de isimleri verilen fuar, festival ve yayla şenliklerden birçoğunun ismini bilmektedirler. Ayrıca katılımcılar bu etkinliklere katılım tarihleri, etkinlik yeri ve içeriğine dair bilgiler aktarabilmektedirler. Katılımcıların sahada organize edilen diğer fuar, festival ve şenlikleri takip etmeleri bu tür etkinliklerin büyük bir eğlence, ziyaret ve zaman geçirme vesilesi olduğunu göstermesi bakımından önemlidir.

Etkinlik katılanlarının en çok ilgisini % 26.9 konserler (14 kişi %26.9) çekmektedir. Organizasyonda ilk sırada ilgi toplayan etkinlik konserlerdir. Ulusal düzeyde sevdiği sanatçıları yakından görme arzusunun, onu dinleme isteği katılanların en fazla ilgisinin çeken ilk sıradaki etkinliktir. Yörük Göçü ve Yağlı Pehlivan Güreşleri organizasyonunun diğer fazla ilgi gören etkinlikleridir.

Etkinlik katılanlarının tamamı bu tür etkinliklerin sürekli olmasını istemektedirler. Bu durum yörede gerçekleştirilen fuar, festival ve geleneksel yayla şenliklerinin katılımcılar tarafından beğeni ile takip edildiğini ve devamının da arzulandığını göstermektedir.

Etkinlik katılanlarının % 94.2 (49 kişi) bu organizasyonda görev almadıklarını gibi yine katılanların % 88.5 (46 kişi) bu tür organizasyonlarda görev almak istememektedirler. Bu durum katılımcıların daha çok eğlenmek, sosyal bir ortamda bulunma, eş, dost görme, geleneksel kültürüne sahip çıkma, koruma ve yaşatma isteğini doğrular niteliktedir.

Etkinlik katılanları en büyük eksikliğin % 34.6 park alanının yetersizliği olarak görmektedirler. Etkinlik alanına ulaşım zorluğu, konaklama, yetersiz hizmet (yiyecek ve içecek satışları) etkinliklerin diğer eksiklikleri olarak görülmektedir.

Belirtilen tüm bu eksiklerle karşın etkinlik katılanları (%84.6) etkinliğe tekrar gelmek istemektedirler. Bu etkinliğin bir sonrakine veya böyle etkinliklere tekrar katılacağını ifade edenlerini oranının bu derece yüksek olması katılanların memnuniyetini ve etkinlik organizasyonunun başarısını göstermektedir.

4.TARTIŞMA VE ÖNERİLER

4.1.Ulaşım

Etkinlik katılanlarının her birinin etkinlik alanına özel araçları ile ulaşması daimi ikamet ile etkinlik alanı arasında bir trafik sıkışıklığını oluşturabilmektedir. Etkinlik alanlarına ulaşım yollarının standardının oldukça düşük olması katılan sayısını ve arzusunu oldukça etkilemektedir.

Etkinlik alanlarında araç parkı için yeterli alanların bulunmaması dolayısıyla sorunlar oluşturmaktadır.

Etkinlik alanlarının çoğuna ulaşım, organize bir planlama dâhilinde olmayıp tamamen katılımcıların bireysel gayretleri ile gönüllülük esasına dayanmakta, gelişigüzel bir şekilde gerçekleşmektedir.

Tüm bunlar göz önüne alındığında daimi yerleşim birimlerinden etkinlik alanlarına kadar etkinlik tarihlerini kapsayan zaman diliminde yol, ulaşım ve park için bir plan oluşturulmalı, yolların standardı yükseltilmeli, zamanlaması planlanmış toplu ulaşım araçları kullanılmalı, ziyaretçilerin etkinlik alanına ulaşımı ve geri dönüşleri bir plan dahilinde yapılmalıdır. Bu konuda yakın ve uzak çevreden katılanlar için kullanımı kolay web siteleri oluşturulabildiği gibi broşürler bastırılabilir. Etkinlik alanlarına ulaşımı kolaylaştırıcı servis ve ek seferler konulabilir, servis seferleri ile ilgili duyurular yapılabilir, otobüs duraklarına bilgilendirici levhalar asılabilir. Yollardaki yön işaret ve levhaları etkinlikler öncesi mutlaka gözden geçirilmeli. Aynı işaretler etkinlik alanında da kullanılmalı. Sahada etkinlik alanlarına ulaşımında (özellikle yayla şenlik ve festivallerine) birçok doğal ve kültürel ortamdan, başka başka yaylalardan geçilmektedir. Bu zamanlarda geçiş güzergâhında bulunan yöre insanının ürünlerini sergilemesi, ziyaretçilerin beğenisine sunması desteklenebilir. Etkinlik alanına yakın çevre ile etkinlik güzergâhında bulunan yörelerin de sosyal ve ekonomik kalkınmasına katkı sağlanabilir. Böylelikle yöre insanı da bu organizasyonlara eklenmiş olur.

4.2.Konaklama

Konaklama çoğunlukla yakın çevredeki eş dost akraba yanında gerçekleşmektedir.

Etkinlikler, özellikle kıyı kesiminden uzakta ise bu etkinlik alanında ve yakın çevresinde konaklama tesisi ya çok az, yetersiz ya da hiç yoktur. Yakın çevreden katılımcılar ise günübirlik katılımı

tercih etmektedirler. Bu durum etkinliklerin konaklama oluşturmaması ile sonuçlanmaktadır. Diğer bir deyişle katılanların etkinliklerde kalış zamanını kısaltmaktadır.

Bu tür etkinliklerin yapılaş tarihleri çok önceden belli olduğu için konaklama konusunda yakın çevredeki kamu misafirhaneleri önceden tahsis edilebilir. Dağ evleri kullanılabilir. Yöre insanına bu konuda rehberlik edilebilir. Yöre insanının misafirperliği kendisine ekonomik katkı sağlaması konusunda desteklenebilir. Türk kültürünün tanıtılmasında bu tür organizasyonlar kullanılabilir. Yayla şenlik ve festivallerine kıyadaki turistik merkezlerden bir program dâhilinde turistlerin katılımı sağlanabilir. Ya da yerli katılımcıların benzer uygulamalarla yöredeki turistik tesislerle erken rezervasyon yöntemi ile buluşturulması planlanabilir.

4.3.Yerel Çevre - Katılımcı İlişkisi

Etkinlikler, geçmişe özlem duygusunun giderilmesine, geleneklerin yaşatılmasına ve gelecek nesille aktarılmasına büyük katkı sağlamaktadır.

Etkinlikler mekanları ve etkinlik zamanları, yöre insanı ile yakın ve uzak çevreden katılanların kültür paylaşımı için uygun ortamlar oluşturmaktadır.

Etkinliklerin süreklilik kazanması sosyal ilişkilerin devamlılığında etkili olmaktadır. Fuar, festival ve yayla şenlikleri, çoğu katılımcı tarafından bir eğlence, hoş vakit geçirme yanında eş, dost, hısım, akraba ve arkadaşlarla görüşme, hasret giderme olarak ta görülmektedir.

Bu etkinlikler, araştırma sahasının bazı yöreler için hemen hemen tek kültürel paylaşım ve sosyalleşme ortamları olarak kabul edilebilir. Zaten sahada fuar, festival ve yayla şenliklerin uzun süredir yapıla gelmesi, yöre insanında karşılığının olması ile çok yakın ilgilidir ki mutlaka devam ettirilmelidir.

Etkinlikler düzenledikleri yöreye sosyal kültürel katkıları yanında ekonomik katma değer sağlaması yönüyle de önemlidir. Önemli sayılabilecek nüfus kitlesini hareketlendirebilen bir özelliği ile iç turizmi de teşvik etmektedir. Fuarlar, Festivaller ve yayla şenlikleri; sahanın alternatif turizm potansiyeli içinde değerlendirilebilir ve sahada kitle turizminin bir destekleyici olarak kullanılabilir. Antalya'nın ülke turizminde kat ettiği yol göz önünde bulundurulduğunda kolaylıkla her türlü ürünü turizme kazandırabilme kabiliyeti bunu mümkün kılmaktadır.

4.4.Mekansal Dağılım

Antalya merkez başta olmak üzere bağlı ilçelerin tamamında fuar, festival ve yayla şenlikleri düzenlenmektedir. Başka bir deyişle; sahanın tamamı bu tür etkinliklere ev sahipliği yapmaktadır. Bununla birlikte ulaşımı kolay olan, kıyı ile iç kesim arasında mesafenin fazla olmadığı, kasaba, şehir ve turizm merkezlerine yakın sahalarda sayısal yoğunluğun arttığını görülmektedir. Yayla şenlik ve festivalleri sahanın neredeyse tüm köy kasaba ve şehirlerinde yapılmakta iken fuarların daha çok kıyı kasaba ve şehirlerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

4.5.Zamansal Dağılım

Antalya'ya turist girişlerindeki yoğunluk nisanda başlamakta mayıs ve haziranda artarak devam etmekte temmuz ve ağustosta zirve yapmakta eylülde düşmekte ekimde azalmakta kasımda son bulmaktadır. Yani sahaya gelen turistin yaklaşık 12 milyon turistin %80'ni bu yedi aylık dönemde gelmektedir. Temmuz ve Ağustosta gelen turist sayısı ise tüm yılda gelen turistin %35'şine yaklaşmaktadır (Sarı, 2008:18-19).

Araştırma sahasını ziyaret eden turistlerin önemli bir bölümü ziyaretlerini yaz aylarında gerçekleştirmektedirler. Bu durum uzun yıllardan beri değişmemektedir. Antalya'ya gelen yabancı turist girişlerindeki yükselmeler Mayıs-Haziran aylarında başlamakta, Temmuz ve Ağustos aylarında zirve yapmakta, Eylül ayında düşerek Ekim ayında iyice azalmaktadır. Antalya'ya gelen turistlerin yaklaşık %85'i yedi aylık dönemde gelmektedir. Turistlerin 1/3'ü ise Temmuz ve Ağustos aylarında yoğunlaşmaktadır.

Sahanın fuarları, yayla şenlikler ve festivalleri düzenleniş tarihlerine bakıldığında da nisan ile kasım ayları arasında dağıldığı yoğunluğun ise temmuz ve ağustos aylarında olduğu görülmektedir. (Tablo 1 bkz). Bu durum sahada aynı zaman dilimini paylaşan bu organizasyonların yerel boyutta kalmasının başlıca nedeni olduğu gibi, diğer turistik faaliyetler bu etkinlikleri kolaylıkla gölgede bırakabilmektedir. Etkilerin sahanın ziyaretçi sayının artırılmasına katkısı çok az olmasının yanında ancak dönem itibari ile zaten sahada var olan ziyaretçiyi kendisine çekebilmektedir. Tüm bunların yanı sıra bu durumdan şehir merkezlerindeki yeni etkinlikler ile organizasyon tarihi çok eskilere dayanan köklü yayla şenliklerinin etkilenmedikleri hatta bu tür organizasyonların ziyaretçi sayısını her geçen yıl arttırdıkları söylenebilir.

5. KAYNAKÇA

Antalya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (2015), <http://www.antalyakulturturizm.gov.tr/TR,68175/festivalleretkinlikler.html>, (10.07.2015)

Bakırcı, Muzaffer (1999), “Doğu Karadeniz Örneğinde Yaylaların Pazar Yeri Fonksiyonu”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü Coğrafya Dergisi*, Sayı: 7, (375-385).

Sarı, Cemali (2013), “Batı Toroslar'da Yaylaların Fonksiyonel Değişim Süreci ve Yayla Şenlikleri”, *Marmara Coğrafya Dergisi*, Sayı: 27, (242-26).

Sarı, Cemali (2008), “Antalya'nın Alternatif Turizm Kaynakları, Planlama Yaklaşımları ve Öneriler”, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı:16, (12-45).

Yıldırım, Cem - Teberler, Metin (2006), Şehirlerde Düzenlenen Uluslararası Etkinliklerin Şehirlerin Pazarlanmasındaki Önemi, *III. Lisansüstü Turizm Öğrencileri Kongresi Bildiri Kitabı* 25-28 Mayıs 2006 Çanakkale, s.: 857-870, Ankara.

Yüncü, Deniz- Kozak, Meryem (2008), Poka Yoke Yöntemi Kullanılarak Fuar Etkinliklerinde Ortaya Çıkan Hataların Değerlendirilmesine Yönelik Bir Uygulama Çalışması, *IV. Lisansüstü Turizm Öğrencileri Kongresi Bildiri Kitabı* 23-27 Nisan 2008 Belek/Antalya, s.: 219-241, Ankara.

Zaman, Mehmet (2001), “Geleneksel Yayla Şenliklerinin Doğu Karadeniz Bölümü Yayla Turizminin Geliştirilmesindeki Rolü”, *Doğu Coğrafya Dergisi*, Sayı:6, (163-186).